

SZAKKÉPZÉSI TANÁCSADÁS

stabilitás, megbízhatóság, segítőkészség a minőségi duális képzésért

A kamara duális szakképzési tanácsadói 2023-ban is *folyamatos képzőhelymenedzsmenet* biztosítottak *személyes* (közel 700 találkozó), *telefonos* (több mint 4500 hívás), *e-mail*es tanácsadói tevékenységükkel. Az év közbeni jogszabályváltozások miatt a tanácsadások száma jelentős volt. **Főbb témakörök:** a *jogszabályi keretek, azok alkalmazása, a törvényi változások értelmezése, finanszírozási kérdések, a duális képzőhelyek nyilvántartásba vételi követelményei, képzési programok elkészítése, az adókedvezmény megváltozott számítása, módszertani segítség a képzési folyamatoknál, adminisztrációs kötelezettségek teljesítésénél.*

A tanácsadók a gazdálkodó szervezetek részére *komplex szakmai tájékoztatókat, fórumokat* is szerveztek. A „*Könyvelőkkel a duális képzésért*”, valamint a „*Változások a szakképzésben – konferencia*” két nagy rendezvényükön 100–130 érdeklődő vett részt.

A munkatársak a *tanulók gyakorlati képzőhelyre való kihelyezésében* is szo-

rosan együttműködtek a szakképzési centrum 12 iskolája mellett 8 nem állami fenntartású szakképző intézménnyel is. Potenciális duális képzőhelyek felkutatása szintén közös feladatuk.

Jelentősen megnőtt azon vállalkozások száma, amelyek *saját munkavállalóik szakirányú oktatását* szeretnék vállalni. A munkatársak minden tekintetben *egyedi, személyre szabott tanácsadással* támogatták a bekapcsolódásukat a szakképzési rendszerbe.

A duális képzőhelyek és a szakképző intézmények közötti közvetítés, összehangolás, problémamegoldás, valamint a tanulók/képzésben részt vevő felnőttek munkaviszonyos foglalkoztatásból fakadó vitás helyzetek kezelése egyre nagyobb szerepet töltött be a tanácsadói munkában. *Jelenleg 590 képzőhely szerepel a kamara nyilvántartásában, számuk folyamatosan nő.*

A *képzőhely-ellenőrzési tevékenység* jelentős többletmunkával járt. A szakképzési munkaszerződéses rendszerre történő nyilvántartásba vételi eljárás a jelentkező gazdálkodó szervezetek felkészítő tanácsadásával kezdődött. Segítséget kaptak a képzési programjaik

kialakításában, a képzések tudatos megszervezésében, tájékoztatást kaptak a kialakítandó minőségirányítási rendszerük kidolgozásának előírásáról és követelményeiről. *A személyes, egyedi sajátosságokat figyelembe vevő tanácsadások* átlagos időtartama 1,5 óra/alkalom, teljesen új érdeklődő esetén többszöri egyeztetésre, tájékoztatásra is szükség volt. A kollégák a 290 *nyilvántartásba vételi ellenőrzésen kívül 55 hatósági ellenőrzést* is lefolytattak.

Mivel foglalkoztak még?

- *Képzőhelyek nyilvántartásának* folyamatos felülvizsgálata.
- *Ellenőrzési szakértők képzése és vizsgáztatása.*
- *A helyi médiában és saját honlapokon riportok, cikkek, tájékoztatók közzététele.*
- *Kamarai honlap szakképzéssel kapcsolatos oldalainak* gondozása naprakész jogszabályi frissítéssel.
- *Szaktanulási duális képzőhelyen Szakképzési munkaszerződéssel – Tájékoztató kiadvány összeállítása* a 2023. nyári jogszabályváltozásokat követően.

A duális képzési tanácsadók személyes kapcsolattartása, tanácsadása során a képzőhelyekkel bizalmi, partneri együttműködés alakul ki, mely a képzési hajlandóságot és a jogkövető magatartást is jelentősen befolyásolja.

Ez a bizalom az alapja annak, hogy a vállalkozások szívesen fordulnak duális képzéssel kapcsolatos oktatásszervezési, jogi, munkaügyi és pénzügyi kérdéseikkel a kamara duális képzési tanácsadóihoz, hiszen minden felmerülő kérdésre személyre szabott választ tudnak kapni. A tanácsadók konkrét ajánlást, tanácsot, segítséget tudnak nyújtani a vállalkozások számára szakember-utánpótlási, képzési, átképzési igényeire is.

Duális szakirányú oktatás a képzőhelyeken

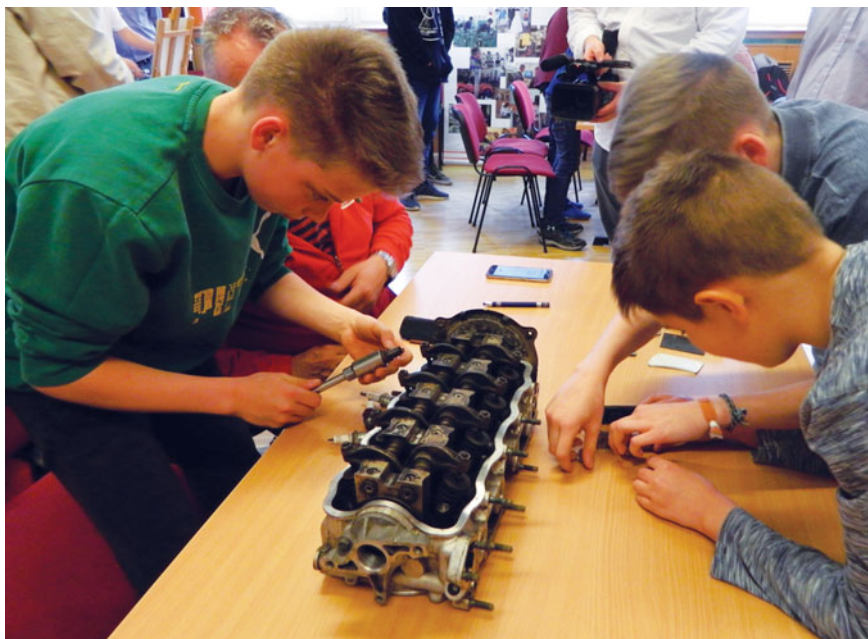
Az ágazati alapképzés után a szakirányú oktatás a képzési program alapján szakképző intézményben és/vagy a duális képzőhelyeken folyik. A cégek akár a teljes szakirányú oktatást is megszervezhetik, ha van erőforrásuk a klasszikus értelemben vett gyakorlat mellett az ehhez kapcsolódó szakmai elméleti tananyag oktatására is. A duális képzőhely így valós környezetben biztosítja a versenyképes tudást és gyakorlatot, emellett a szakmát tanuló megismerheti a vállalati kultúrát, technológiát és folyamatokat.

A képzőhelyeken tanulók, képzésben részt vevő felnőttek *szakképzési munkaszerződés keretében vesznek részt a duális képzésben*. A szakirányú oktatásra alkalmas *duális képzőhelyeket a területi gazdasági kamarák tartják nyilván és ellenőrzik* a képzés minőségét. A duális képzőhelyekénti nyilvántartásba vételi eljárásban nincs különbség abban a tekintetben, hogy tanulók, felnőttek, vagy saját dolgozók képzése miatt történik-e. Tehát a személyi, tárgyi és tevékenységköri feltételeknek meg kell felelniük.

Ki lehet duális képzőhely?

Duális képzőhelyként olyan gazdálkodó szervezet vagy képzőközpont vehető nyilvántartásba,

- ahol a vállalt szakmában tényleges tevékenységet végeznek;

- ahol a szakirányú oktatás folytatásának személyi és tárgyi feltételei biztosítottak;
- amely a jogszabályban meghatározott végzettséggel és képesítéssel vagy szakképzettséggel és gyakorlattal rendelkező személyt foglalkoztat oktatóként;
- minőségirányítási rendszert működtet vagy legalább a gazdasági kamara által kidolgozott szempontrendszerben meghatározott minőségi követelményeknek megfelel.
- Rendelkeznie kell továbbá az adott szakma szakirányú oktatására vonatkozó képzési programmal, melyet a szakképző intézménnyel közösen alakítottak ki.

Az általa vállalt szakma ágazatához kapcsolódó tevékenység azt jelenti, hogy saját magának kell végeznie azt a termelési, szolgáltatási tevékenységet, amely megfeleltethető az oktatott szakma szerinti végzettség alapján betölthető munkakörhöz, feladatkörhöz, foglalkozáshoz, munka- vagy vállalkozási tevékenységhez.

A duális képzést folytató szervezetnél *oktatóként olyan személy foglalkoztatható, aki*

- cselekvőképességű, nem áll a szakirányú oktatási tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt;
- a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő, államilag elismert, legalább középfokú szakirányú szakképzettséggel és legalább

ötéves, az érintett szakképzettségnek megfelelő szakmai gyakorlattal és

- kamarai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkezik. Ez alól mentességet kap, aki a szakirányú mester-, illetve felsőfokú végzettséggel rendelkezik, továbbá az is, aki a 60. életévét betöltötte.

Az oktatónak az oktatás folyamán a helyszínen kell tartózkodnia, nem jelentkezhet be online és nem tarthat foglalkozást online.

Az adott szakma Képzési és Kimeneti Követelménye tartalmazza a *szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírását, továbbá a szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételeket (eszközök, felszerelések).*

A *képzési programot* a szakképző intézménnyel közösen kell kialakítani. Ebben meg kell határozni

- a tananyagelemek oktatásának a szakképző intézmény és a duális képzőhely közötti megosztását és időkeretét (óraszámát);
- az elméleti ismereteket, a felügyelet mellett és az önállóan végezhető gyakorlati feladatokat;
- a kompetencia- és készségfejlesztés feladatait;
- a szakképző intézmény és a duális képzőhely általi közös értékelés és minősítés szempontjait.

Duális képzés felnőtteknek is

Felnőttképzési jogviszonyban felnőttek is tanulhatnak szakmát szakképző intézményben. A 25. életévet követően erre csak nem nappali rendszerben van lehetőség. A képzési idő csökkenhet, mivel az előzetes tanulmányokat és munkatapasztalatot az iskolának be kell számíttatnia. 2 szakma tanulása államilag finanszírozott. A szakirányú oktatás duális képzésben akár a képzésben részt vevő munkahelyén is megvalósulhat.

A szakképzési munkaszerződés a teljes szakirányú oktatásra jön létre rész-munkaidős foglalkoztatásra. A következő speciális szabályokat kell figyelembe venni:

A heti munkaidőt nem csupán a képzési programban a duális képzőhelyi szakirányú oktatási óraszámából kell kiszámolni, hanem egyrészt a szakirányú oktatás teljes képzési ideje a meghatározó (amelyből a képzési program szerint szakképző intézményben teljesítendő időre mentesül a munkavégzés alól). Másrészt lehetővé kell hogy tegye az időarányosan járó szabadság kiadását. Az így létrejövő szakképzési munkaszerződés részmunkaidős foglalkoztatásra irányul.

Felnőttképzési jogviszony esetén a képzésben részt vevő személynek a szakképzési munkaszerződés alapján járó munkabér és egyéb juttatások a szakképzési munkaszerződés alapján létrejövő munkaviszony időtartamával arányosan (azaz a részmunkaidő arányában)

járnak. Teljes munkaidős szakképzési munkaszerződésnél a minimális bruttó 100.000 Ft általános szabály az irányadó. A szakképzési bér szocho- és szja-mentes, de tb-járulék köteles. 2023. augusztus 1-jétől nem kell alkalmazni a járulékfizetési alsó határra vonatkozó rendelkezést.

Az arányosítástól a felek megállapodásuk szerint eltérhetnek, azaz a munkáltató megállapíthat magasabb szakképzési munkabért, de ekkor is a szakképzési munkabér havi mértéke legfeljebb 168.000 Ft lehet.

Felnőttképzési jogviszonyban az éves szabadság 30 nap. A szakképzési törvény szabadság kiadására vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

A szakképzési munkaszerződés megszűnik a felnőttképzési jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napján.

A felek a szakképzési munkaszerződést a képzés ideje alatt az általános szabályok szerint bármikor megszüntethetik.

Saját munkavállaló szakirányú oktatása 2023. július 1-től kétféleképpen történhet duális képzés keretében:

1. Ha a foglalkoztató duális képzőhelyként a gazdasági kamara, köthet szakképzési munkaszerződést a saját munkavállalójával, így párhuzamosan két jogviszonyt fenntartva. Ez a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (Szocho törvény) szerinti adókedvezmény igénybevételére is jogosít.

2. Az eredeti munkaszerződés – duális képzési célú – módosítása továbbra is lehetőség. A lényeges változás ez esetben, hogy bár a módosított munkaszerződés alapján kerül megszervezésre a saját dolgozó szakirányú oktatása, azonban az nem válik szakképzési munkaszerződéssé. Ebben az esetben nincs szükség kamarai nyilvántartásba vételre, viszont a Szocho törvény szerinti adókedvezmény sem vehető igénybe.

Nemcsak a Munka törvénykönyve (Mt.) szerinti munkaviszony, hanem más foglalkoztatásra irányuló jogviszony (például kinevezés) esetében is lehetőség van az eredeti jogviszony módosítása mellett saját munkavállalót képezni.

Átmeneti szabályozás

A saját munkavállaló módosított munkaszerződéssel történő szakirányú oktatása, ha azt 2023. július 1-jét megelőzően kötötték, legfeljebb 2023. december 31-ig folytatható a korábbi szabályok szerint. Ezen július 1-je előtt kötött módosított munkaszerződés 2023. december 31-ig szakképzési munkaszerződésnek, a foglalkoztató pedig duális képzőhelynek minősül (Szt. 128/A. § (3)-(4)).

2024. január 1-től ebben az esetben is a saját foglalkoztatónál folytatott szakirányú oktatásra már csak a fenti (új) szabályok szerint köthető szakképzési munkaszerződés vagy módosítható az eredeti munkaszerződés.

Bővebb, személyre szabott komplex, ágazatspecifikus tájékoztatást duális képzési tanácsadóinktól kérhetnek:

- Marton Judit
marton.judit@pbkik.hu
- Sarkadiné Schmidt Alexandra
schmidt.alexandra@pbkik.hu
- Strasz Eszter
strasz.eszter@pbkik.hu